

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Henrici Canisi[i] Noviomagi, Belgæ, Jn Academia
Ingolstadiensi SS. Canonum Profess. Ordinarii & Primarii,
Opera Quæ De Ivre Canonico Reliqvit**

Canisius, Heinrich

Coloniae Agrippinae, 1662

Regvla LXXXII. Qui contra jura mercatur, bonam fidem præsumitur non
habere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62169](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62169)

lib. 6. cap. Quintavallis 25. Ext. eod. adde & cap. Quanto
18. Ext. eod. tit. vel salva dignitate fieri non possint,
l. Nepos Proculo 125. D. De verb. signif. vel si maioris
momenti fiat, ut in cap. fin. de offic. Vicarii, lib. 6. cap.
2. De panis & remiss. eod. lib. 6. & l. Filii familias 7. D.
De donat. Quod spectat responsum Cuius C. Si cui,
inquit, simpliciter via per fundum cuiusquam cedatur
vel relinquatur in infinito, videlicet per quamlibet eius
partem ire, agere licebit; si civiliter tamen modo. Nam qua-
dam in sermone tacite excipiuntur: Non enim per villam
ipsam, nec per medias vineas ire, agere sinendus est; cum
ad aequè commodè per alteram partem facere possit minore

servientis fundi detrimento textus est in l. Si cui 9. D. De
servit. Neque movet, quod generalia generali-
liter sint accipienda, l. 1. §. generaliter D. De leg. prest.
l. Item apud 15 §. generaliter D. De iur. & quod spe-
cialia generalibus insunt, Semper specialia 174. D. De
reg. iur. item; contra eum debet fieri interpreta-
tio, qui legem dicere potuit apertius, cap. Contra
eum, supra eod. Non, inquam, hæc movent; quia re-
stringenda sunt, nisi ex verisimili coniectura lo-
quentis vel disponentis aliud colligatur, de qua
re fufius egimus ad c. In obscura, & ad cap. Contra
eum supra eod.

REGULA LXXXII.

Qui contra jura mercatur, bonam fidem præsumitur non habere.

Hanc Regulam confirmat textus in l. Quem-
admodum, 7. in fine Cod. De agricol. & cens. Fi-
dei autem nomine hic intelligimus con-
scientiam; ut & alibi, in cap. fin. Extr. De præscript. &
in cap. 2. sup. eod. ita quod bona fides, idem sit quod
bona sive illæsa conscientia, quam utique habe-
re non præsumitur, qui iure prohibente mer-
catur, facit l. Bona fides 109. D. De verb. signif. l. 3. D.

Ad leg. Fab. de plag. Ratio est: quia cum quilibet a-
ctiones suas ad normam iuris dirigere teneatur,
præsumitur non ignorare ius, vel saltem peritio-
res antea consuluisse, l. Leges sacratissima 9. C. De le-
gib. cap. 1. cap. 5. Extr. De constitut. unde necesse est
eum non bonâ fide agere, saltem præsumtivè,
per text. in l. Dolus 44. D. Mandati. His coniunge,
quæ diximus ad cap. Ignorantia supra eod.

REGULA LXXXIII.

Bona fides non patitur, ut semel actum iterum exigatur.

Locupletaretur enim cum alterius detri-
mento, contra naturalem æquitatem, l. iure
naturali 206. D. hoc tit. & l. Nam hoc natura 14.
D. De condit. indeb. dixi latius ad c. Locupletari 48. su-
pra eod. Quare is, qui iterum exigit, modò repelli-
tur ipso iure, modò oppositâ doli mali exceptio-
ne. Ipso iure, si solutio eius, quod debetur facta
est: nam solutione tollitur obligatio, Inst. Quibus
modis toll. oblig. in princ. etiam si illa ignorante, vel
invito etiam debitore, ab alio facta sit, Inst. d. loco,
l. Solvendo 40. D. Neg. gestor l. Solutionem 23. & l. Sol-
vere 53. D. De solut. Doli mali exceptio; puta, si
solutio facta sit pupillo, absque tutoris autori-
tate. Nam licet debitor hac solutione non libere-
tur à pupillo; tamen si pecunia soluta adhuc ex-
tet apud pupillum, aut ex ea locupletior factus
sit, tunc se debitor iterum conventus doli mali
exceptione, §. penult. Inst. Quibus alien. licet. Quap-
doque tamen semel soluti exactio iterum conce-
ditur; veluti in eo, qui ex chirographo suo con-

ventus, negat suum esse chirographum; aut sibi
numeratam esse pecuniam: nam convictus men-
daci solvere cogitur, etiam si antea solverit,
Auth. Contra Cod. De non num. pecun. sumpta ex §. stu-
dium, Nov. de triente & semisse. Idque propter inficia-
tionem suam, & sic ex nova causa. Interdum & in
diversis personis duplex exactio admittitur; pu-
ta, si una res duorum testamentis eidem legata
sit: etenim legatarius æstimationem rei ex uno
testamento consecutus, ex altero nihilominus
rectè agit ad ipsam rem consequendam, §. Res alie-
na vers. hac ratione Inst. De legat. Et qui rei vindi-
cationem intentavit, contra eum, qui dolo defuit
possidere (cum hic pro possessore habeatur) & æ-
stimationem recepit, non prohibetur etiam ip-
sam rem à novo possessore vindicare, l. Stichum 95
& dolo D. De solutionib. Idem est in interdicto de ta-
bulis exhibendis, l. 3. §. condemnatio D. De tabul. ex-
hib.

Non minus hæc Regula transferri potest ad
Ecce pœnas